

**VERKSAMHETSPLAN
FÖR
CENTRUM FÖR ARBETARHISTORIA
I
LANDSKRONA
ÅR 2005**

Centrum för Arbetarhistorias verksamhetsplan för 2005

Kursverksamhet och forskning

Vårterminen 2005

Vårterminen 2005 kommer ”grundkursen” (1-10 poäng), arbetarhistoria, att ges. Parallellt, och i praktiken som en integrerad del av föregående, kommer för andra gången även kursen Det proletariserade Sverige att erbjudas personer utan formell behörighet för universitetsstudier. Kursen utgör en viktig del av CfA:s och historiska institutionens satsning på universitetets tredje uppgift. Två ytterligare kurser är planerade för vårterminen. Dels fortsätter Det moderna Sveriges samhällshistoria (1-20 poäng) med två avslutande delkurser, varav den första, Kultur och social förändring i det moderna Sverige (5 poäng), även kan läsas separat som hel kurs. Dessutom förläggs en av historiska institutionens ordinarie temakurser om 5 poäng på C-nivå, Nya perspektiv på arbetarhistoria, till Centrum för Arbetarhistoria.

Höstterminen 2005

Höstterminens utbud omfattar likaledes två kurser: Det moderna Sveriges samhällshistoria (1-20 poäng) samt kursen Film och folkhemmet (1-5 poäng). Den senare kursen är ytterligare ett exempel på en kurs utvecklad vid och för Centrum för Arbetarhistoria, i detta fall som resultatet av ett samarbete mellan Centrum för Arbetarhistoria/historiska institutionen och litteraturvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet.

Mål och framtid

Den långsiktiga målsättningen med kursverksamheten ligger fast, nämligen att på längre sikt kunna erbjuda ett fullständigt universitetsprogram med kandidatexamen (120 poäng). Kursen Det moderna Sveriges samhällshistoria skall ses som ett embryo till ett sådant program.

Frånsett uppsatsskrivande studenter knutna till Centrums kurser eller till kurser på historiska institutionen i Lund, sker ännu så länge ingen historievetenskaplig forskning på Centrum för Arbetarhistoria. På längre sikt är det vår målsättning att få hit ett eller flera större forskningsprojekt, något som dock kräver utökade personella resurser. Hit hör inte minst den sedan länge önskade professuren i arbetarhistoria,

Historisk forskning kommer däremot i hög grad att sätta sin prägel på Centrum för Arbetarhistoria under två dagar i slutet av maj (26-27/5). Centrum för Arbetarhistoria står då som initiativtagare och värd för en nationell konferens, Arbetarhistoria i brytningstid, till vilken väntas ett femtiotal kvalificerade forskare och forskarstuderande från hela landet. Vid konferensen kommer ny arbetarhistorisk forskning att diskuteras i ett antal parallella sessioner. Ett viktigt delsyfte är även att debattera ämnesinriktningens identitet och uppgifter i relation till senare års förändrade vetenskapliga och samhällsliga kontext. Konferensen kommer att finansieras via konferensavgift.

Slutligen kommer Centrum för Arbetarhistoria under året även att söka initiera nya forskningscirkelrar. Ett möte planeras tidigt i vår, till vilket kommer inbjudas bl a fackliga organisationer och pensionärsföreningar.

Arbetarmuséet

Befintliga utställningar

Under 2005 består Arbetarmuseet av utställningarna Socker, Svett och Tårar; samt Städa för Livet. Socker, Svett och tårar gestaltar den agrara kapitalismens genombrott och förhållanden för arbetare inom jordbrukssektorn under 1900-talets första hälft. Städa för Livet gestaltar ett

mer urbant arbete – städerskornas – och behandlar framför allt 1900-talets andra hälft. Tillsammans utgör de en god grund för besökare med intresse för arbetarhistoria och en än bättre grund för de pedagogiska program som bedrivs på Centrum för Arbetarhistoria.

Pedagogiska program

Vi fortsätter att arbeta med de pedagogiska programmen och hoppas under 2005 kunna förfinas ytterligare. Upplägget består av föreläsning/utställningsvisning/stadsvandring och syftar till att ge deltagarna en bredare historisk förståelse genom att använda tre olika medier för undervisningen. Inriktningen bestäms i samråd med deltagarna och visningarna av utställningarna anpassas till deltagarnas kunskapsnivåer och intresseinriktningar.

Allmänt öppethållande

Arbetarmuseet strävar efter att vara så tillgängligt som möjligt, samtidigt som vi har begränsade personalresurser. Öppethållandet kommer därför under 2005 att fortsätta vara koncentrerat till för- och eftermiddagar, samt mer udda tider i samband med bokningar eller specialarrangemang.

Pågående projekt

Fortsättningen av Städa för Livet är i full gång. Vi arbetar vidare med att producera en vandrande version av Städa för Livet. För denna vidareutveckling av Städa för Livet har vi erhållit 50.000kr från KIA (Kultur i Arbetslivet). Vandringsutställningen produceras i samarbete med den fackliga rörelsen som också ansvarar för att den turnerar framgångsrikt i regionen. Utställningen beräknas kunna påbörja sin turné under våren.

Basutställningar

Högsta prioritet under 2005 har arbetet med att färdigställa basutställningar på Arbetarmuseet. Vi arbetar utifrån en plan där utställningen kommer att ge en överblick över ”hela” det breda arbetarhistoriska spektret – från industrins genombrott till varvsnedläggelser och nyliberalism. Utställningen planeras i tre etapper: tiden fram till ca 1920, Folkhemsepoken och till sist 1970 och -80-tal.

Hemsida

Hemsidan är fortfarande ett av Centrum för Arbetarhistorias viktigaste kanaler till den intresserade allmänheten. Målsättningen är att fortsätta visa scener från utställningarna, berätta om verksamheten samt ha en uppdaterad nyhetssida med aktuella evenemang.

Arbetshistoriska seminariet

Våren 2005

Arbetshistoriska seminariet vid Lunds universitet är en öppen kontaktyta mellan akademiska och icke-akademiska forskare och en intresserad allmänhet. Vår verksamhet syftar till att öka den historiska förståelsen för samhällsförändring ur ett underifrånperspektiv, främst genom att problematisera och diskutera aktuella samhällsfenomen ur historiska perspektiv. Under 2004 kommer vi att fortsätta arbetet med att utveckla seminarieverksamheten i denna riktning att etablera verksamheten som en välkänd och samhällskritisk arena i Landskrona med omnejd, att tillsammans med övriga verksamheter inom Centrum för Arbetarhistoria arbeta vidare för en kritisk och perspektivrik förståelse av historiska fenomen, skeenden och processer, och att knyta en bredare publik till oss. Arbetet med information och marknadsföring kring seminariet kommer under 2005 att intensifieras, utvecklas och formaliseras. Dessutom är det vårt mål att inom en snar framtid realisera planerna på "Arbetshistoriska seminariet – film", där både dokumentär- och spelfilmer kommer att ligga till grund för seminariets verksamhet. Vi kommer att under våren 2005 att genomföra seminarier enligt programmet nedan. För mer information se hemsidan www.arbetarhistoria.net.

För hösten 2005 finns ännu inget färdigt program men planerna är att genomföra ett seminarieprogram med samma omfattning som under våren.

LO Facken i Landskrona finansierar Arbetarehistoriska seminariet under 2005.

Program för våren 2005

- 3/2 Tema: Upprorrets musik I.
Christer Lindberg, docent i socialantropologi vid Lunds universitet: "Frihetens sång: Bob Marley i text och musik". Om reggae-musik, rastafarianism och visioner om frihet, broderskap och solidaritet.
Café Glassfabriken, Kristianstadgatan 16, Malmö, kl 18.30-20.30
- 3/3 Irene Andersson, filosofie doktor i historia vid Malmö högskola: "Internationella kvinnodagen". Om den historiska och politiska bakgrunden till internationella kvinnodagen och dess firande ur ett historiskt perspektiv.
Café Glassfabriken, Kristianstadgatan 16, Malmö, kl 18.30-20.30
- 17/3 Per-Markku Ristilammi, docent och forskare i etnologi vid IMER, Malmö högskola: "Gränser i staden". Om segregation, utanförskap och identiteter i skapandet av den moderna Öresundsregionen.
Centrum för Arbetarhistoria i Landskrona, Villa Fridhill, kl 18.00-20.00
- 7/4 Tema: Upprorrets musik II.
Mats Greiff, professor i historia vid Malmö högskola: "Rocken och muren". Om rockmusikrörelsens utmaning av partiet och den statliga kulturbyråkratin i DDR.
Café Glassfabriken, Kristianstadgatan 16, Malmö, kl 18.30-20.30
- 9/4 Arbetshistoriska seminariet – Film.
I samarbete med Landskrona Filmstudio, Vuxenutbildningsförvaltningen och Kulturförvaltningen i Landskrona visas och diskuteras Den store badedag (Danmark 1991. Regi: Stellan Olsson). I den efterföljande diskussionen medverkar bl a Erik

Hedling, professor i litteraturvetenskap med inriktning mot film och medier vid Lunds universitet, och Hanne Sanders, lektor och forskare i historia vid Lunds universitet samt föreståndare för Centrum för Danmarksstudier.

Bio Maxim, Östergatan 13, & Landskrona Teater, kl 15.00-18.00

13/4 Andrés Brink, doktorand i historia vid Södertörns högskola, Stockholm: "Kamrat och husmor". Om mannen, kvinnan och familjens roll i samhället enligt den svenska kommunistiska rörelsen under 1920- och 1930-talen.
Centrum för Arbetarhistoria i Landskrona, Villa Fridhill, kl 17.30-19.00

12/5 Tema: Upprorets musik III.
Lars Berggren, docent i historia vid Lunds universitet: "Popgrupper växer upp som svampar ur jorden..." Om popmusiken, modsen och ungdomsrevolten i 1960-talets Malmö.

Café Glassfabriken, Kristianstadgatan 16, Malmö, kl 18.30-20.30

3/6 Magnus Olofsson, doktorand i historia vid Lunds universitet: "Samuel Tullberg och hans rörelse". Om Tullbergska rörelsen och jordstriderna mellan frälsebönder och adelsmän på 1860-talets skånska landsbygd.
Statarmuseet i Skåne, Torup, kl 14.00-16.00

Arbetarrörelsens Arkiv

Arkivet 60 år

Fredagen den 7 september 1945 samlades representanter från Fackliga Centralorganisationen och Arbetarekommunen i Landskrona för att diskutera bildande av ett Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona. En kommitté hade utarbetat ett förslag som antogs och Valter Åberg utsågs till ordförande i den första styrelsen. Vi kommer att visa ett axplock ur vår egen historia i en utställning under hösten.

Anton utställning

"Amaltheamannen" Anton Nilssons livsöde väcker många tankar kring dagsaktuella händelser.

Sedan 1966 har samlingen växt och innehåller dokumentation om Anton Nilssons offentliga och privata liv. Under hans 102 åriga liv har mycket hänt. Genom att berätta Antons historia får vi inblick i den utvecklingen både i Sverige och i världen inte minst Ryssland genom hans verksamhet i Röda Armén.

Fanutställning 1 maj

Även i år vill vi visa våra fanor i Ljusgården.

Temat för årets utställning blir: "Försvunna yrken".

Att visa fanor är ett utmärkt sätt att berätta historia. Genom att visa fanor som har försvunnit visar vi samtidigt på en förändring av arbetslivet.

Kulturnatten i oktober

Förslag finns att tillsammans med studieförbund och utbildningsinstitutioner i kommunen att genomföra ett arrangemang lik "1000 vägar till kunskap" enligt samma modell som 2004 där de medverkande visar prov på sin verksamhet inför större publik.

Slankveckan i oktober

Historia kring statare och lantarbetare är fortfarande av betydande intresse för våra besökare.

Därför vill vi under oktober månad uppmärksamma statarna i år i samverkan med Arbetarhistoriska seminariet.

Arkivens Dag i november

Årets nationella tema är "Det ska vi fira". Vi följer traditionen med öppet hus och programverksamhet.

Joe Hill 110 år sedan avrättningen den 19 november

Minnesplattan i Ljusgården med Joe Hills namn väcker många frågor. Vad finns bakom plattan? Varför finns den här?

Under året kommer vi i text och bild att berätta historien och varför den finns hos oss. I samarbete med Arbetarhistoriska seminariet kommer vi att uppmärksamma den 19 november med föreläsning och liknande program.

Medlemskontakter/nya medlemmar

Kontakten med medlemmarna för att följa upp inlämningarna är viktig. Arbetet med kontaktskapande verksamhet med föreningar/organisationer inom kommunen kommer att fortsätta. Syftet är att bredda samlingarna och att få nya medlemmar. Årets insatser kommer speciellt att inrikta sig på idrottsföreningar. Dels för att där finna lite insamlade arkiv och dels för att utbildningsförvaltningen arbetar för att få en idrottsledarutbildning till kommunen, vilket ökar efterfrågan efter underlag för uppsatsskrivande om idrotten.

Marknadsföring, uppordning och förteckning

En egen hemsida är fortfarande aktuell och kommer att förverkligas under året. Uppordning och förteckning av gamla och nya leveranser kommer att prioriteras.

Marknadsföring

Allmänt

Vi kommer under året att lägga ned en hel del kraft för att etablera oss i kulturvärlden och i det allmänna medvetandet. Kunskapen om Centrum för Arbetarhistoria och dess verksamhet har under de senaste åren ökat kraftigt i hela landet, men ytterligare insatser är nödvändiga. Under 2005 intensifierar vi vårt arbete med att nå ut i skolvärlden och på det nationella planet. Samtidigt måste vi locka till oss lokala besökare i större omfattning än tidigare. En framkomlig väg är att i högre grad än tidigare utnyttja de lokala medierna och kommunens hemsida som skyltfönster för verksamheten. Vi har också slutgiltigt löst skyltningsfrågan, vilket kommer att ge positiva effekter för framtiden.

Hemsidan

Hemsidan fungerar mycket bra – flera långväga besökare och intressenter har hittat oss och information om oss, vilket lett till flera besök. Målsättningen är att uppdatera med nyheter en gång i veckan och att steg för steg utöka tillgängligheten på Internet och göra hemsidan till Centrum för Arbetarhistorias främsta marknadsföringsinstrument. Vi har också fått en hel del beröm för vår hemsida, varför vi bör fortsätta med att prioritera detta arbete.

Målsättningen under 2005 är att presentera all verksamhet som bedrivs på Centrum för Arbetarhistoria på nätet. Detta ska göras före evenemang, under evenemang och efter evenemang. Vi ska visa vad vi gör, har gjort och kommer att göra. Detta kommer att ge en bredare och mer rättvisande bild för dem som besöker hemsidan.